

Od Redakcji

Podczas niezwykle ciekawej konferencji Europejskiego Towarzystwa Medycyny Psychosomatycznej (EAMP), zorganizowanej we Wrocławiu przez prof. Joannę Rymaszewską, gościem specjalnym była Olga Tokarczuk, która w napisanym specjalnie na tę okazję wystąpieniu zwróciła uwagę na to, że człowiek nie żyje w odizolowaniu od tego, co znajduje się i dzieje wokół niego. My kształtujemy świat, ale to, co nas otacza, cała przyroda ożywiona i nieożywiona wpływa na to jacy jesteśmy. Ta prawda towarzyszy nam – psychiatrom w pracy z pacjentami. Kryzys psychiczny nie jest zjawiskiem zawieszonym w próżni, objawy psychopatologiczne często są kodem do rozszyfrowania tajemnic pacjenta. Aby skutecznie pomagać musimy mieć na uwadze szeroki kontekst w jakim człowiek żyje: biologiczny, społeczny, historyczny, kulturowy, geograficzny, przyrodniczy. Taka refleksja może wpływać z inspiracji twórczością wielkich poetów i pisarzy, ale też może pojawić się podczas wakacyjnych wędrówek: w momencie zachwytu pięknem natury czy dziełami rąk ludzkich, podczas spotkania z inną kulturą, poznawania smaków i zapachów nieznanymi dotąd krain, podczas poznawania nowych ludzi. Uczymy się wtedy pokory, otwartości, szacunku dla Innego oraz dla otaczającego świata, poznajemy siebie, wracamy mądrzejsi, bogatsi, aby z nową energią oddawać część siebie naszym pacjentom.

Oczywiście, pomaganie wymaga nie tylko holistycznego spojrzenia na człowieka i pochylenia się nad skomplikowaną mozaiką jego życia, ale i rzetelnej wiedzy, opartej na danych medycznych. W tym może być przydatna Psychiatria Polska, której trzeci tegoroczny numer zawiera szereg ważnych i ciekawych artykułów. A jeśli wiedza oparta na danych medycznych, to również na rekomendacjach towarzystw naukowych. Zaczynamy od zaleceń Polskiego Towarzystwa Badań nad Snem, Polskiego Towarzystwa Medycyny Rodzinnej i Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego dotyczących leczenia bezsenności w wieku podeszłym. Bezsenność należy do najczęstszych problemów zdrowotnych. W państwach europejskich cierpi na nią od 6% do 19% dorosłych osób. Występowanie objawów bezsenności niespełniających kryteriów diagnostycznych dla tego zaburzenia jest jeszcze częstsze [1]. Niestety, do naszych poradni trafiają pacjenci, którzy byli leczeni nieprawidłowo, co doprowadziło do powikłań i dodatkowych problemów zdrowotnych. Stąd tak ważne, by kierować się rzetelną wiedzą i rekomendacjami ekspertów.

Równie ważna jest znajomość aspektów prawnych związanych z naszymi działaniami, a zwłaszcza ze stosowaniem przymusu bezpośredniego [2], postępowaniem z osobami małoletnimi [3,4], przyjmowaniem na oddział psychiatryczny bez zgody w trybie pilnym lub wnioskowym oraz naszą rolą we wszelkich niuansach relacji pomiędzy pacjentem a wymiarem sprawiedliwości. W zakresie tych zagadnień zachęcamy do zapoznania się z tekstami Doroty Karkowskiej i wsp. oraz Anny Więcek-Durańskiej i Maryli Malewicz-Sawickiej.

Z kolei Mira Lisiecka-Biełanowicz i wsp. oceniali funkcjonowanie CZP w czasie pandemii SARS-COV2. To wciąż popandemicznie gorący temat ze względu na dokonującą się reformę systemu opieki psychiatrycznej. Funkcjonowanie CZP w ramach pilotażu wskazuje na spodziewany kierunek zmian w opiece psychiatrycznej – osiągnięcie znacznego poziomu wdrożenia standardów opieki środowiskowej [5]. Konieczne jest kontynuowanie tej idei oraz dodatkowe finansowanie programów specjalistycznych, o co nieustannie zabiega PTP.

To tylko kilka zagadnień zawartych w letnim numerze Psychiatrii Polskiej. Zapewniamy, że warto sięgnąć również po inne teksty. W tym kontekście z przyjemnością informujemy, że najnowszy wskaźnik Impact Factor dla naszego czasopisma wyniósł 1,7. Wskazuje to na wzrostowy trend odzwierciedlający wysoki poziom publikowanych artykułów, za co dziękujemy Autorom i Recenzentom.

Życzymy wspaniałego wakacyjnego wypoczynku, pełnego zachwyty i refleksji nad pięknem tego najlepszego ze światów.

Dominika Dudek, Jerzy A. Sobański, Katarzyna Klasa

Piśmiennictwo

1. Wichniak A, Wierzbicka AE, Jarema M. *Leczenie bezsenności – wpływ trazodonu i leków nasennych na sen*. Psychiatria Polska. 2021;55(4):743-755. <https://doi.org/10.12740/PP/125650>
2. Ostrzyżek AJ, Gałęcki P, Wolniak S, Zawadzki D. *Prawno-medyczne aspekty zastosowania przymusu bezpośredniego przez zespoły ratownictwa medycznego w świetle obowiązującego prawa*. Psychiatria Polska. 2021;55(4):757-767. <https://doi.org/10.12740/PP/120530>
3. Manowska M, Gałęcki P. *Przyjęcie małoletniego do szpitala psychiatrycznego w myśl polskiego prawa. Część I*. Psychiatria Polska. 2021;55(3):585-598. <https://doi.org/10.12740/PP/127885>
4. Manowska M, Gałęcki P. *Przyjęcie małoletniego do szpitala psychiatrycznego w myśl polskiego prawa. Część II*. Psychiatria Polska. 2021;55(3):599-605. <https://doi.org/10.12740/PP/127886>
5. Biechowska D, Cechnicki A, Godyń J, Balicki M, Wciórka J, Ciuńczyk I i wsp. *Centra Zdrowia Psychicznego. Wstępna ocena procesu wdrażania modelu pilotażowego*. Psychiatria Polska. 2022;56(2):205-216. <https://doi.org/10.12740/PP/145259>